

IVZ RS

Datum: 14.maj 2007
Štev.: 500-506/2-2/07-6

DRUŠTVO UČITELJEV IN PROFESORJEV
ŠPORTNE VZGOJE
Marjan Plavčak, prof.
Cankarjeva 1
3000 Celje

Spoštovani Marjan Plavčak, prof., predsednik DUPŠV Celje,

Zahvaljujemo se vam za posredovane zaključke okrogle mize iz Celja »Zakaj se zmanjšuje število ur športne vzgoje v slovenski šoli?« Tudi na Inštitutu za varovanje zdravja že dalj časa opozarjamo, da so otroci in mladostniki v Sloveniji premalo telesno dejavni za zaščito svojega zdravja.

Gibanje in šport predstavljata za otroke in mladostnike enega najpomembnejših dejavnikov za zdrav telesni in psihosocialni razvoj. Še posebej je potrebno poudariti učinke gibanja in športa na duševno zdravje. Naši otroci in mladina, ki so vpeti v vsakdanjo realnost pomanjkanja časa in velike storilnostne naravnosti še kako potrebujejo gibanje in športno aktivnost. Študije kažejo na številne pozitivne učinke telesne dejavnosti na duševno zdravje otrok in mladine. Telesna dejavnost pomaga preprečevati stres in občutja strahu ter gradi samozavest. Prispeva k osvajanju zdravih življenjskih navad. Otroci in mladostniki, ki so gibalno športno aktivni, so praviloma tudi bolj uspešni v šoli.

Podatki o zdravstvenem stanju naših otrok in mladine kot tudi podatki o njihovi telesni dejavnosti opozarjajo, da so naši otroci in mladostniki manj telesno dejavni, kot bi bilo potrebno za njihov normalen telesni in psihosocialni razvoj. Strokovna priporočila, ki govorijo o splošni koristi telesne dejavnosti za zdravje otrok in mladostnikov so dokaj enotna. Svetujejo, da naj bodo otroci in mladostniki vsaj zmerno telesno dejavni vsaj 60 minut vsak dan.

Študija Obnašanje v zvezi z zdravjem v šolskem obdobju - Health Behaviour in School-Aged Children: a WHO Cross-National Study, ki je bila v Sloveniji izvedena leta 2002 med 4.500 slučajno izbranimi učenci in dijaki 5. in 7. razreda osemletke ter 8. razreda devetletke, opozarja, da je v celotnem vzorcu le 40,8% mladih telesno dejavnih. Glede na metodologijo raziskave to pomeni, da so telesno dejavni (hoja, igra, šolske dejavnosti, ples, šport) vsaj 60 minut večino dni v tednu. Že v starosti 11 let interes za telesno aktivnost upade, še posebno med dekleti. V starosti 15 let 40% fantov in le še 24% deklet dosegajo priporočeni nivo telesne dejavnosti.

Najnovejša študija HBSC je bila izvedena v Sloveniji leta 2006 na vzorcu 5130 otrok in mladostnikov, starih 11, 13 in 15 let. Primerjava rezultatov raziskav HBSC 2002 in HBSC 2006 kaže, da je tako med dekleti kot med fanti več tistih, ki v tednu pred anketiranjem sploh niso bili telesno dejavni in manj tistih, ki so bili v enem tednu telesno dejavni vsak dan vsaj eno uro skupaj. Če je bilo pred štirimi leti 2,9% fantov telesno nedejavnih, jih je sedaj 3,2%. Deklet je bilo takih 3,8 %, sedaj pa jih je 5%. Leta 2002 je 29% fantov odgovorilo, da so bili telesno dejavni vsak dan v tednu pred odgovarjanjem na anketo, leta 2006 pa le še 21,9%. Njihovih vrstnic je bilo po podatkih prejšnje raziskave vsak dan telesno dejavnih najmanj eno uro skupaj 16,4%, po najnovejših podatkih pa le še 13,3%. Leta 2006 je tako pri dekletih kot pri fantih v primerjavi z letom 2002 manjši odstotek otrok in mladostnikov, ki so telesno dejavni vsak dan najmanj po eno uro vsaj večino dni v tednu.

Na nacionalnem posvetu o zdravju otrok in mladostnikov, ki je potekal 14.3.2007 v Ljubljani, na katerem so predstavila svoja prizadevanja za zdravje otrok in mladostnikov tudi Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za šolstvo in šport ter Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, je bila sprejeta zaveza o skupnem dvoletnem akcijskem načrtu s tega področja. V skupinskem delu je bil sprejet sklep, ki podpira ohranitev dosedanjega števila ur športne vzgoje ter gibalno/športno strategijo. Z zaključki posveta bomo seznanili vsa tri ministrstva, določili prioritete in si prizadevali za njihovo izvajanje.

Šola sodi med okolja, ki pomembno vplivajo na zdravje otrok in mladostnikov. Zato podpiramo vse vaše predloge, ki izpostavljajo večji pomen športne vzgoje v šoli in s tem zagotavljajo redno organizirano in kakovostno ponudbo gibalnih/športnih aktivnosti za varovanje zdravja otrok in mladostnikov.

Z lepimi pozdravi,

Pripravili:

E. Krašovec Ravnik
mag. Erna Krašovec Ravnik

Ada Hočevar Grom
v.d. direktorice

Mojca Bevc Stankovič
Mojca Bevc Stankovič

Dr. Helena Jeriček
Helena Jeriček